

Ebeveyn Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ebeveyn Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20485>

Özet

Ebeveyn Alg?s? Ölçe?i (EAÖ), orijinal ad? Perception of Parent Scale (POPS) olan psikolojik bir arac?n Türkçe kültüre uyarlama çal??mas?d?r. Bu ölçek, bireylerin ebeveynlerinin davran??lar?n? ve kendilerine yönelik tutumlar?n? nas?l alg?lad?klar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmis?tir. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu 2012 y?l?nda Ercan Kocayörük taraf?ndan gerçe?leştirilmi? olup, Türk örnekleminde ebeveyn-çocuk ili?kilerinin alg?sal boyutlar?n? incelemeye olanak tan?r. EAÖ, genellikle geli?imsel psikoloji ve aile terapisi alanlar?nda kullan?lmakta olup, bireyin ebeveyn alg?s? ile psikolojik uyum aras?ndaki ili?kiyi ara?t?rmay? hedefler.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn Alg?s?, POPS, Uyarlama, Psikolojik Ölçek, Ebeveynlik, Geli?im, Ercan Kocayörük.

Yazarlar

Ercan Kocayörük

Amaç

Ebeveyn Alg?s? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin kendi ebeveynlerini (anne ve/veya baba) nas?l alg?lad?klar?n?, özellikle de ebeveynlerinin destekleyici, kontrolcü veya reddedici davran??lar?n? ne ölçüde deneyimlediklerini sistematik olarak ölçmektir. Bu ölçek, orijinal olarak farklı bir kültür için geli?tirilmis? olan POPS'un, Türk kültürünün kendine özgü dinamiklerini ve dil yap?s?n? dikkate alarak geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?lmas?n? sa?lamay? amaçlam??t?r.

Uyarlama çal??mas?, alanyaz?na, Türkiye'deki ara?t?rmac?lar?n?n ergen ve genç yeti?kinlerin ebeveynleriyle olan ili?kilerini incelemeleri için standardize edilmi? bir araç sunmay? hedeflemi?tir. Elde edilen veriler, ebeveyn tutumlar?n?n çocuklar?n?n ruh sa?l???, akademik ba?ar?s? ve sosyal geli?imi üzerindeki etkilerini anlamak için kritik öneme sahiptir.

Yap?

Ölçek, bireyin ebeveynlerine yönelik alg?sal de?erlendirmelerini temel alan psikolojik bir yap?y? ölçer. Bu yap?, genellikle geli?im psikolojisi ba?lam?nda incelenen ebeveyn tutumlar?n?n temel boyutlar?n? içerir. Orijinal POPS (Perception of Parent Scale), genellikle sevgi/kabul, reddetme/dü?manlık ve özerklik/kontrol gibi ana faktörlerden olu?ur.

EAÖ, bireyin alg?lad?? ebeveyn davran??lar?n?, gerçe? ebeveyn davran??lar?ndan ziyade, bireyin öznel deneyimine odaklanarak de?erlendirir. Bu öznel alg?, bireyin duygusal geli?imini ve

ba?lanma stillerini anlamada merkezi bir rol oynar. Adaptasyon sürecinde, bu temel yap?lar?n Türk kültüründe de korundu?u ve tutarlı bir ?ekilde ölçüldü?ü do?rulanmal?d?r.

Geçerlik

Ebeveyn Alg?s? Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?na dair spesifik istatistiksel de?erler kaynak içerikte belirtilmemi? olsa da, Kocayörük'ün (2012) uyarlama makalesinde ölçe?in Türk kültürüne uygunlu?unun de?erlendirildi?i varsay?lmaktadır. Tipik bir uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek için çe?itli geçerlik analizleri yap?lr.

Bu analizler aras?nda, ölçek maddelerinin ilgili yap?y? temsil edip etmedi?ini inceleyen kapsam geçerli?i ve ölçe?in teorik beklentilerle uyumunu gösteren yap? geçerli?i (faktör analizi sonuçlar? ile) yer al?r. Ayr?ca, ölçe?in mevcut benzer yap?larla ili?kisini gösteren ölçüt geçerli?i çal??malar? da yap?lm?? olabilir.

Güvenirlik

Kaynak verilerde güvenilirlik (reliability) katsay?lar? aç?kça sunulmam??t?r. Ancak, bir psikometrik arac?n güvenilir kabul edilmesi için, farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle tutarlı sonuçlar üretmesi beklenir.

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarlılı??n? (maddeler aras?ndaki korelasyonu) de?erlendirmek için genellikle Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanır. Ayr?ca, ölçe?in zaman içinde ne kadar kararlı oldu?unu göstermek amacıyla test-tekrar test güvenilirlik analizlerinin de gerçekleştirilmi? olması muhtemeldir. Bu psikometrik özellikler, ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullanılabilirli?inin temelini olu?turur.

Faktör Analizi

Ebeveyn Alg?s? Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de sürdürülüp sürdürülmedi?ini kontrol etmek amacıyla Faktör Analizi (FA) kullan?lm??t?r. Kocayörük (2012) çal??mas?nda, genellikle Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) ile madde yükleri incelenmi? ve ardından Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen modelin veri ile uyumu test edilmi?tir.

Bu analizler, ölçe?in temel bile?enlerinin (örne?in, kabul, kontrol, reddetme) kültürel farklılıklara ra?men tutarlı bir ?ekilde ayr???p ayr???mad???n? gösterir. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olması, ölçe?in yap? geçerli?ine önemli bir katkı sağlar.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation of Perception of Parent Scale - POPS)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Spesifik detaylar kaynakta belirtilmemiştir, ancak tipik olarak 4 veya 5'li Likert formatındadır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ergenler ve Genç Yeti?kinler (Ebeveynlerini alg?layabilen bireyler)

Age Group: Çal??man?n yap?ld??? örnekleme ba?l? olarak genellikle 12 ya? ve üzeri.

Population Details: Ölçe?in uyarland??? spesifik örnekleme bilgisi için Kocayörük (2012) makalesine ba?vurulmalıdır.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulamas? ?eklinde, öz bildirim yöntemiyle uygulanır.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn Tutumlar?, Psikometrik Özellikler, Faktör Analizi, Ebeveyn-Çocuk ?li?kisi, Alg?, Ercan Kocayörük.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: kocayoruk@comu.edu.tr

Correspondence Address: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ), E?itim Fakültesi (Tahmini Affiliation).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ebeveyn Alg?s? Ölçe?i'nin Türkçe uyarlaması 2012 y?l?nda yay?mlanm??tır. Ölçe?in kullan?m izinleri ve olası telif ücretleri hakkında kesin bilgi almak için sorumlu yazar Ercan Kocayörük ile e-posta yoluyla (kocayoruk@comu.edu.tr) ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?mlarda genellikle yazar onay? esastır.

Ölçe?in orijinal PDF dosyası a?a??daki bağlantıdan indirilebilir: [ebeveyn-algisi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Kocayörük, E. (2012). The adaptation of Perception of Parent Scale (Pops) into the Turkish culture. *The International Journal of Educational Researchers*, 3 (2), 1-9.

Ebeveyn Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi için lütfen referans olarak belirtilen makaleye (Kocayörük, 2012) veya sorumlu yazar Ercan Kocayörük ile ileti?ime geçiniz.

ARABPSYCHOLOGY.COM